

Frederiksberg, den 2. september 2021
J.nr. 01.30

Protokol fra MKR 2021-3 møde i Folkekirken Mellemkirkelige Råd

Torsdag, 2. september 2021, kl. 10.30-15.30

Bjælkeloftet, Diakonissestiftelsen, Peter Bangs Vej 5B, Frederiksberg

Til stede: Mogens Mogensen, Niels Iver Juul, Christian Roar Pedersen, Hanna Broadbridge, Hanne Wolfsberg, Niels Nymann Eriksen (fra kl. 13)), Peter Skov-Jakobsen (til kl. 12)), Ole Buchardt Olesen (Teams), Paneeraq S. Munk, Ingrid Lisby Schmidt, Sarah Krøger Ziethen.

Gæster, politisk valgte i økumeniske organisationer: Sofie Pedersen, Kirsten Auken, Henrik Stubkjær, Anders Gadegaard.

Afbud: Marianne Christiansen, Anne Birgitte Reiter.

Fra sekretariatet: Birger Nygaard, Christian Arffmann, Jonas Jørgensen, Thorsten Rørbæk

1. Godkendelse af dagsorden	
Behandling	Thomas Hornemann-Thielke havde sendt en hilsen i forbindelse med udtrædelse af rådet, som blev oplæst. Rådet takkede Thomas for sin indsats i rådet. Rådet takker Sofie Petersen for 19 års indsats i rådet. Rådet bød velkommen til Sarah Ziethen og Paneeraq Munk.
Beslutning	Dagsorden blev godkendt.

2. Bemærkninger til protokol fra MKR 2021-2	
Behandling	4 protokoller, m.v., der fra foregående møder ikke var blevet underskrevet, idet de afholdtes elektronisk, blev underskrevet. Rådet drøftede den generelle udvikling i forhold til dansk religionspolitik.
Beslutning	Rådet havde ingen bemærkninger til protokol 2021-2.

3. Diverse orientering siden sidst	
Behandling	Orientering var udsendt. To nye medarbejdere Kirstine Kaaber Pors og Lucas Skræddergaard blev præsenteret. Budgetopfølgning per 2. kvartal taget til orientering (godkendt af formandskabet)
Beslutning	Rådet tog orienteringen til efterretning.

4. Nyvalg til Rådet	
Behandling	Rådsmedlemmer tilkendegav hvorvidt de stiller op til en ny arbejdsperiode (2022-2026).
Beslutning	I lyset af tilkendegivelser om behov for nyvalg til Rådet tilskrives stiftsråd og biskopper mhp. at informere herom til brug for stifternes arbejde med at finde og udpege nye kandidater.

5. Rådets besøgsrejse til Færøerne 1-4. nov. 2021	
Behandling	<p>Følgende rådsmedlemmer tilkendegav, at de agtede at deltage i besøgsrejsen til Færøerne: Christian Roar, Hanne Wolfsberg, Hanna Broadbridge, Niels Nymann Eriksen, Niels Iver Juul, Mogens Mogensen, Sarah Ziethen, Ingrid Schmidt, Ole Buchardt Olesen, Anne Reiter og Paneeraq Munk.</p> <p>Programdetaljer afventes fra de færøske værter. Det vil i store træk komme til at bestå af en ekskursionsdag rundt på Færøerne og en dag i Thorshavn.</p> <p>Rådet ser ikke behov for at arrangeres et ekstra formelt Rådsmøde under besøget. Men ledige stunder kan bruges til udvidet samtale om tematikker inden for MKRs arbejdsområder, som rådsmedlemmer gerne ser uddybet. Det blev peget på behov for drøftelse i relation til pågående review af migrantsamarbejdet samt yderligere drøftelse af næste generations-forhold</p> <p>Under besøget kan drøftes hvordan MKR kan hjælpe med at sikre internationale relationer for den færøske kirke.</p>
Beslutning	Rådet tilkendegav ønsker til samtale-sessioner under besøgsrejsen – og beder sekretariatet om sammen med formandskabet at udarbejde program herfor.

6. Evt. flytning af Rådsmødet 2021-4 fra 2. december til 25. november	
Behandling	Rådet drøftede mulighed for at flytte planlagt rådsmøde 2021-4 mhp. at kunne mødes med General Board fra Konferencen af Europæiske Kirker (KEK).
Beslutning	Der er en del af rådet, som ikke kan flytte rådsmøde 2021-4 fra 2. december til 25. november kl. 14 mhp. efterfølgende at kunne møde og spise middag med General Board for KEK. Beslutningen om eventuelt at rykke mødet blev overladt til sekretariatet efter forhandling med KEK-folkene.

7. Tematisk fokus: Folkekirkens medlemskab af internationale økumeniske organisationer	
Behandling	<p>Ved en samtidig drøftelse af folkekirkens medlemskab af de tre store økumeniske organisationer blev Rådet udfordret til at se og vurdere dem med deres fælles træk og indbyrdes forskellighed.</p> <p>Behandlingen begyndte med en tværgående drøftelse, hvorefter forhold i de tre organisationer KEK, KV og LVF blev drøftet individuelt efter oplæg af folkekirkens valgte til de politiske organer i de tre organisationer. I forbindelse med drøftelsen kommenterede Rådet positionspapirer med MKRs arbejdsfokus for de tre organisationer.</p> <p>Vedr. særlige opmærksomhedspunkter på tværs af organisationerne kommenteredes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formuleringerne både om vigtigheden af at deltage i de økumeniske organisationer og udfordringerne, som de nævnes i oplægges, er korrekte

- Systemet er meget tungt at agere i, og der er brug for vedtægtsændringer. Organisationerne er u håndterbare, men det er vanskeligt at se, hvordan systemet kan ændres.
- Partnerskabstækningen er vigtig og værdifuld.
- Erfaringerne med elektroniske møder er et lyspunkt men viser også, at der er brug for klar moderation, hvis det skal blive mere værdifuldt og brugbart i fremtiden.
- Økonomien er en udfordring al den stund at det er meget få af medlemmerne, som dækker udgifterne. Ejerskabet hænger sammen med udgiftsdelingen. Det er urealistisk at budgettere med øgede indtægter.
- Samvirke mellem forskellige organisationer og medlemskaber bør undersøges.
- Større behov for regional interaktion, fx i forhold til regionalt formøde i forbindelse med konferencer.
- Små organisationer forsøger at gøre for meget med for få ressourcer; der er behov for at fokusere på de unikke opgaver.
- Der er flere elementer, som gør systemet tungt at arbejde med: Konservativ, ortodokse stemmer er med til at gøre samarbejdet vanskeligt især i forhold til emner der tangerer familieliv og reproduktive rettigheder; tunge sekretariatsgange og manglende føling med det daglige sekretariatsarbejde; mange forskellige kulturer blandt medlemmerne.
- Fokus på næste generation vigtigt.
- Er opgaverne og aktiviteterne de rette for organisationerne, der er blevet til i en anden tid?

Vedr. Konferencen af Europæiske Kirker kommenteredes

- Der er tale om en lille organisation med 114 medlemskirker og et 12 persons sekretariat, heraf 6 akademiske medarbejdere og 6 sekretærer.
- Der er et generationsskifte i gang i KEK, hvor man kommer ud af skyggen af WCC og der er et øget fokus på Europa, både indenfor EU og udenfor.
- Ortodokse kirkers indbyrdes forhold vanskeliggør det for KEK at mene noget om fx konflikten i Ukraine, og den Russiske Ortodokse Kirke blokerer for optagelse af ortodokse kirker, som de er i konflikt med.

Der er tre udpegede fokusområder, som er blevet præsenteret i maj 2021:

- Styrkelse af den teologiske tænkning for grundlaget for KEK, dvs. betydningen af offentlighedsteologi som kan lægge grunden for det arbejde, som KEK ønsker at gøre og for engagement i den politiske dagsorden.
- Den relevante politiske agenda for KEK, hvor KEK skal gøre det, som medlemskirkerne ikke gør bedre selv.
- Synlighed for KEK, dvs. kommunikationsopgaven, er en præmis.
- Næste KEK-generalforsamling bliver i Estland 2023, og AG valgt til formand for assembly planning committee, og hvor den nye strategi bliver tydeliggjort gennem programsætningen.
- Der er en positiv holdning til et forventet øget økonomisk tilskud til KEK, uanset hvor finansieringen stammer fra.

Til KEKs sondering om mulighed for yderligere finansiering til KEK indikerer Rådet villighed til at forsøge omrokeringer inden for eksisterende budget mhp. forøgelse af kontingentet. Betingelse herfor er, at KEK-medlemskirker udtrykker tydelig opbakning til og ejerskab i nye arbejdsplaner og at de forholdsmæssigt øger deres bidrag. Det forventes, at KEK i øvrigt foretager nødvendige tilpasninger i organisationen for effektivt og målrettet at kunne realisere prioriterede målsætninger.

Vedr. Kirkernes Verdensråd kommenteredes:

- Situationen med den uafklarede generalsekretærstilling påvirker WCC negativt og umuliggør det strategiske arbejde.
- Den økonomiske genopretningsplan blev iværksat for adskillige år siden.
- Fokus på oprindelige folk er et vigtigt dansk bidrag.
- Det nordiske executive committee medlem bør inviteres til et møde, for at afklare om der er muligheder for at vælge fokusområder, som Folkekirken kunne engagere sig i.
- Sammenhængen mellem KEK og KV – kan KEK fungere som KV regionalt netværk, hvis det er Bruxelles som er fokus for KEK?
- Fælles for KEK og KV er udfordringen omkring at sikre næste generation.

Vedr. Det lutherske Verdensforbund kommenteredes:

- HS er formand for LVF World Service, og er derfor også medlem af Executive Committee.
- HS er involveret i udarbejdelsen af *code of conduct* for ledelsesarbejdet i LVF.
- Councilmøde i juni 2022 vil være en mulighed for at fremme tænkningen omkring kirken i samfundet.
- Spændingen mellem LVF World Service, som sidder på 95% af budgettet, og LVF community, som er netværket af kirker, men som kun får 5% af budgettet. Vigtigt at fastholde, at forkyndelsen og den diakonale indsats går hånd i hånd.
- LVF og World Service er en dynamisk organisation, og har i coronatiden formået at løfte omsætningen.
- LVF lavede udtalelse/pressearbejde i forbindelse med debatten om oversættelsesloven, og i forbindelse med hjemsendelse af syriske flygtninge.
- Stort pres fra den mere evangelikale del af lutherske kirker i et alternativt internationalt netværk ILC, støttet af Missouri Synod. Samarbejdet opleves vanskeligt fra LVFs side, hvor ILC på lokalt plan kræver partners valg mellem LVF og ILC.
- Augusta-Victoria-hospitalet på Oliebjerget, fokuseret på palæstinensere, som møder forskellige hindringer fra de israelske myndighedernes side. Der er et dansk board-member, Torben Mogensen, Lungeforeningen, som bør inviteres til et møde.
- Økonomi: positivt med den øgede LVF bevilling, som bør fastholdes, samtidigt med HS fremhæver behovet i KEK som legitimt.
- Assembly i 2023: hvem vil MKR have ind i LVF? Man kunne overveje at gå efter en vice-præsidentpost, som sidder med i Executive Committee.
- Et for fremtiden bæredygtigt LVF – effektivisering, decentralisering.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ved kontingentforhøjelsen var det et krav, at LVF arbejdede mere regionalt i Europa. Det er ikke sket i nogen udstrakt grad. • Forholdet mellem LVF og Act Alliance: Udviklingen mod større bevillinger og større enheder var baggrunden for Act Alliance, som i dag tæller 120 organisationer. Hver organisation har sin egen bestyrelse og kan selv råde over, hvor organisationerne er henne. Netværket muliggør tættere samarbejde fordi der altid er nogen 'on the ground', og ved hvad der skal gøres. Act Alliance er både nødhjælp og udviklingsarbejde. Det er vanskeligt at holde sammen på alliancen, og der har endnu ikke vist sig nogen 'added value'. • Hvad gør LVF i forhold til lutherske kirker i Nord-Nigeria og i forhold til forfølgelse af kristne i dette område? LVF har udsendt nogle udtalelser under vejledning fra Musa Filibus, LVF præsident og repræsentant fra en af kirkerne i området. Det kunne være en mulighed at rette henvendelse til LVF og høre om MKR kan være behjælpelig i forhold til at synliggøre problematikken omkring forfulgte kristne? • Er der en marginalisering af det kirkelige arbejde i forhold til humanitære i LVF? Det er en risiko for at den teologiske og kirkelige del marginaliseres. Der er brug for en stærk teologisk afdeling, som kan bidrage til dannelsen af det myndige lægfolk. MKR bør videreformidle jobopslag fra LVF til stifterne og andre kanaler.
Beslutning	<p>Rådet førte en grundig tematisk drøftelse af folkekirkens engagement i KEK, KV og LVF. Baggrunden var de opdaterede positions- og arbejdsfokus-papirer, som rådet godkendte. Rådet anmoder om, at væsentlige signaler fra drøftelsen indarbejdes i positionspapirerne og i kommende arbejdsprioriteringer.</p>

Protokollen blev oplæst og vedtaget.

Dato: _____

Mogens S. Mogensen
(formand)

Christian Roar Pedersen
(næstformand)

Niels Iver Juul
(kasserer)

Hanna Broadbridge

Anne Birgitte Reiter

Sarah Ziethen

Marianne Christiansen

Hanne Møller Wolfsberg

Paneeraq S. Munk

Niels Nymann Eriksen

Ole Buchardt Olesen

Ingrid Lisby Schmidt

Peter Skov-Jakobsen